

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Öljysuojarahastosta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että öljysuojarahastosta maksettavien korvausten rahoittamiseksi kannettava öljysuojamaksu korotettaisiin nykyisestä 0,5 eurosta öljytonnilta 1,5 euroon öljytonnilta. Vastaavasti ehdotetaan öljysuojarahaston pääomarajojen nostamista viisinkertaisiksi.

Ehdotettujen muutosten tavoitteena on öljysuojarahaston maksuvalmiuden turvaami-

nen tilanteessa, jossa alueelliset pelastuslaitokset ja valtio ovat huomattavasti korottamassa öljyntorjuntavalmiuttaan Suomenlahden lisääntyneiden öljykuljetusten johdosta.

Lakiin ehdotetaan tehtäväksi myös eräitä öljysuojamaksun kantoa koskevia täsmennyksiä, jotka johtuvat EY:n tullimenettelyä koskevasta asetuksesta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä marraskuuta 2009.

PERUSTELUT

1 Nykytila

Öljysuojarahasto

Öljysuojarahastosta, öljysuojamaksusta ja rahastosta maksettavista korvauksista säädetään öljysuojarahastosta annetussa laissa (1406/2004).

Öljysuojarahasto on ympäristöministeriön hoidossa oleva talousarvion ulkopuolinen rahasto, josta korvataan alueen pelastustoimille öljyntorjuntavalmiuden hankkimisesta ja ylläpidosta aiheutuvat kustannukset. Rahastosta voidaan harkinnanvaraisesti korvata valtiolle torjuntavalmiuden ylläpidosta ja torjuntakaluston hankkimisesta aiheutuvia menoja. Lisäksi rahastosta korvataan öljyvahingon torjuntakustannukset ja öljyturmasta aiheutuneiden vahinkojen kustannukset, jos vahingonaiheuttaja on tuntematon tai korvauksia ei saada perittyä vahingosta vastuulliselta tai hänen vakuutusyhtiöltään. Samoin rahastosta voidaan korvata eräissä tapauksissa öljyn pilaaman maaperän ja pohjaveden kunnostuksen kustannukset.

Varat öljysuojarahastoon kerätään perimällä maahantuotavasta ja Suomen kautta kuljetettavasta raakaöljystä ja öljytuotteista öljysuojamaksua. Maksun määrästä säädetään

lain 5 §:ssä ja se on 0,5 euroa tonnilta. Maksukertymä on viime vuosina ollut noin 8,2 – 8,5 miljoonaa euroa vuodessa. Lisäksi öljysuojarahastoon on siirretty valtion talousarvion momentille 35.10.60 myönnetty 2,3 miljoonan euron määräraha, joka on ensisijaisesti tarkoitettu öljyn pilaamien alueiden kunnostuskustannusten korvaamiseen.

Öljysuojarahastosta on viime vuosina korvattu aluepelastuslaitoksien kustannuksia vuodessa noin 4,5 miljoonalla eurolla ja valtion kustannuksia noin 2 – 4 miljoonalla eurolla. Öljyn pilaamien alueiden kunnostuksia on korvattu vuosittain noin 2,5 miljoonalla eurolla.

Öljykuljetusten kasvu

Öljykuljetukset Suomenlahdella ovat kasvaneet viime vuosina merkittävästi. Määrä oli viime vuonna noin 140 miljoonaa tonnia ja kuljetusten arvioidaan kasvavan vuoteen 2010 mennessä 180 miljoonaan tonniin ja vuoteen 2015 mennessä jopa 260 miljoonaan tonniin. Kuljetusmäärä oli vuonna 1995 vain 20 miljoonaa tonnia ja vuonna 2000 40 miljoonaa tonnia. Kun myös muu meriliikenne on kasvanut, vakavan öljyvahingon riski on oleellisesti kasvanut.

Torjuntavalmiuden turvaaminen

Öljyntorjuntavalmiuden turvaamiseksi muuttuneessa tilanteessa valtio on lähivuosi- na hankkimassa kaksi uutta öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntaan varustettua monitoimialusta rajavartiolaitoksen käyttöön ja peruskorjaamassa vielä kaksi torjunta-alusta. Osa hankintakustannuksista korvattaneen rahastosta valtiolle. Samoin aluepelastuslaitokset ovat hankkimassa uutta torjuntakalustoa usealla miljoonalla eurolla vuodessa. Hankintakustannukset korvataan pelastuslaitoksille öljyntorjunta-asteen osuuden mukaisesti.

Suomessa öljyntorjuntavalmiuden suunnittelun perustaksi on vakiintunut varautuminen pahimpaan ajateltavissa olevaan öljypäästöön, jossa raakaöljytankkerin kaksi lastisäiliötä repeytyy yhteentörmäyksen seurauksena ja mereen pääsee 30 000 tonnia öljyä. Tämän kokoluokan öljyvahingon menestyksellinen torjunta vahinkopaikalla, avomerellä, saaristossa sekä rannikolla ja rannoilla asettaa erityisiä haasteita materiaaliselle torjuntavalmiudelle.

Suomen ympäristökeskus on laatinut ympäristöministeriön pyynnöstä kokonais selvityksen valtion ja kuntien öljyntorjuntavalmiuden kehittämisestä 2009 – 2018. Selvityksessä suositellaan, että valtio toteuttaa nyt valmisteilla olevan uuden monitoimialuksen hankinnan ja vuoden 2009 I lisätalousarviossa esitetyn öljyntorjunta-alus Hallin peruskorjauksen. Lisäksi valtion tulisi hankkia kaksi uutta rajavartiolaitoksen käyttöön tulevaa ulkovartio-monitoimialusta ja peruskorjata öljyntorjunta-alus Merikarhun. Valtion tulisi hankkia myös muuta järeää torjuntakalustoa. Näiden hankintojen kustannukset olisivat arviolta keskimäärin 30 miljoonaa euroa vuodessa. Selvityksen mukaan myös Suomenlahden rannikon aluepelastuslaitosten tulisi parantaa kaikin osin torjuntavalmiutta. Niiden tulisi hankkia merellisen toimintakyvyn parantamiseksi torjuntaveneitä ja – kalustoa keskimäärin 3 miljoonalla eurolla vuodessa. Selvityksen mukaan aluepelastuslaitosten öljyntorjuntavalmiuskustannusten tulisi olla arviolta 12,5 miljoonaa euroa vuodessa.

Jos aluepelastuslaitosten öljyntorjuntavalmiuskustannukset korvattaisiin täysimääräi-

sesti ja valtion kustannukset 40 - 50 prosenttisesti, öljysuojamaksukertymän tulisi olla noin 25 miljoonaa euroa vuodessa.

2 Ehdotetut muutokset

Esityksessä ehdotetaan, että öljysuojarahastosta annetun lain 5 §:n mukainen öljysuojamaksu nostettaisiin 1,5 euroon täydeltä öljytonnilta, jotta öljysuojarahastosta voitaisiin korvata aluepelastuslaitoksille ja valtiolle niiden torjuntavalmiuden parantamiseksi tarvittavien hankintojen ja muiden menojen kustannukset.

Lain 6 §:ssä säädetään öljysuojamaksun suorittamisvelvollisuudesta. Jako eri momentteihin sen mukaan, tuleeko öljy Euroopan yhteisön toisesta jäsenmaasta vai Euroopan yhteisön ulkopuolelta, ehdotetaan säilytettäväksi. Pykälän 1 momentti koskisi Euroopan yhteisön jäsenvaltiosta Suomeen tuotavaa tai Suomen kautta kuljetettavaa öljyä. Maksuvelvollisena olisi öljyn vastaanottaja Suomessa tai kauttakuljetustilanteissa öljyn lähettäjä. Silloin, kun öljy on toisesta jäsenvaltiosta Suomeen tuotaessa tai tuonnin jälkeen Suomessa asetettu johonkin yhteisön tullikoodeksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 450/2008 (uudistettu tullikoodeksi) 4 artiklan 12 kohdassa tarkoitettuun tullimenettelyyn, maksuvelvollisena olisi 4 artiklan 29 kohdassa tarkoitettu menettelynhaltija.

Nykyisen lain 6 §:n 2 momentin käsite ”tulliselvitysmuoto” viittaa asetukseen (ETY) N:o 2913/92 (yhteisön tullikoodeksi), joka kumoutui asetuksen (EY) N:o 450/2008 (yhteisön uudistettu tullikoodeksi) tullessa voimaan 24 päivänä kesäkuuta 2008. Asetusta (EY) N:o 450/2008 ei kuitenkaan sovelleta, ennen kuin sen täytäntöönpanosäännökset ovat tulleet voimaan. Siihen asti noudatetaan kumottua asetusta (ETY) N:o 2913/92 sekä sen täytäntöönpanosäännöksiä. Maksuvelvollisuus öljyä Euroopan yhteisön ulkopuolelta Suomeen tuotaessa ehdotetaan kuvattavaksi asetuksen (EY) N:o 450/2008 määritelmien mukaisesti, jolloin maksuvelvollisena olisi se, jonka nimissä tai lukuun annetaan tullilmoitus maahantuodusta öljystä ensimmäisen kerran tullille. Edustajan käyttö tulli-

ilmoitusta annettaessa on useimpien tullimennettelyjen osalta mahdollista, jolloin välillinen edustaja, joka antaa tulli-ilmoituksen omilla nimissään toisen lukuun, on myös maksuvelvollinen. Vapaa-alueenmenettelyn osalta edellytetään asetuksen (EY) N:o 450/2008 mukaan saapumisen yleisilmoituksen antamista ja tavaroiden esittämistä tullille, mutta tulli-ilmoitusta ei nimenomaisesti vaadita, joten maksuvelvollisuudesta vapaa-alueenmenettelyn osalta on säädettävä erikseen.

Koska saattaa syntyä tilanteita, joissa saman öljykuljetuksen osalta on useampia maksuvelvollisia, ehdotetaan pykälään lisättäväksi 3 momentti, jossa säädetään yhteisvastuullisuudesta öljysuojamaksua suoritettaessa.

Lain 7 §:ssä säädettäisiin edelleen maksun kantamisen ja sen suorittamisen valvonnan kuulumisesta tullilaitoksen vastuulle. Tullihallitus voisi antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä menettelystä maksua kannettaessa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin maksun määräytymisajankohdasta 6 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa. Viittaus menettelyä koskeviin säännöksiin ehdotetaan siirrettäväksi uuteen 7 a §:ään.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin maksun määräytymisajankohdasta 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa. Viittaus tullilakiin (1466/1994) ehdotetaan poistettavaksi. Viittaus menettelyä koskeviin säännöksiin ehdotetaan siirrettäväksi uuteen 7 a §:ään.

Uudessa 7 a §:ssä säädettäisiin noudatettaviksi valmisteverotuslain (1469/1994) niitä rekisteröityä elinkeinonharjoittajaa koskevia säännöksiä, jotka soveltuvat öljyn tuontiin yhteisön jäsenmaista tai yhteisön ulkopuolelta Suomeen. Nykyisen lain 7 §:n viittaus valmisteverotuslain menettelysäännöksiin on varsin suppea. Viittaus tullilain menettelysäännöksiin on ongelmallinen, sillä tullilain menettelysäännökset eivät täysin sovellu öljysuojamaksun kantamiseen.

Esityksessä ehdotetaan, että lain 8 §:ssä säädetyt rahaston pääomarajat korotettaisiin viisinkertaisiksi. Ehdotuksen mukaan rahaston pääoman yläraja olisi 50 miljoonaa euroa, jonka ylityttyä öljysuojamaksun periminen keskeytettäisiin, ja maksun periminen

aloitettaisiin uudestaan kun rahaston pääoma on alittanut 25 miljoonaa euroa. Pääomarajojen tuntuvan korottamisen syynä on kannettavan öljysuojamaksun ja toisaalta rahastosta maksettavien korvausten erilainen ajoittuminen.

Öljysuojamaksun alennus esitetystä 1,5 eurosta tonnilta tulee harkittavaksi sen jälkeen, kun kohdassa 2 esitetyt valtion ja aluepelastuslaitosten isot investoinnit on toteutettu.

3 Esityksen vaikutukset

Esityksen arvioidaan turvaavan öljysuojarahaston maksukyvyn säilymisen tilanteessa, jossa rahastosta tulee useiden vuosien ajan korvattavaksi aluepelastuslaitosten ja valtion torjuntavalmiuden oleellisesta parantamisesta aiheutuvat kustannukset.

Riittävä torjuntavalmius erityisesti avomereillä ja ulkosaaristossa turvaa isonkin öljyvahingon nopean ja tehokkaan torjumisen ja siten voidaan välttää tai ainakin oleellisesti vähentää rantojen öljyyntymistä ja öljystä aiheutuvia ympäristö- ja omaisuusvahinkoja.

Öljysuojamaksun korotus lisää jonkin verran öljyn maahantuojien menoja. Raakaöljyn maailmanmarkkinahinta on tällä hetkellä tasolla 60 – 70 dollaria tynnyriltä eli noin 250 – 300 euroa tonnilta, mistä öljysuojamaksun ehdotettu korotus on alle 0,5 prosenttia

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu ympäristöministeriössä. Esitysluonnoksesta on kuultu valtiovarainministeriötä, tullihallitusta, Suomen Kuntaliittoa ja Öljy- ja Kaasualan Keskusliittoa.

Öljy- ja Kaasualan Keskusliitto vastustaa maksun tuntuvaa korottamista. Liitto katsoo, että valtion tulevat isot hankinnat, joilla varaudutaan Venäjän öljykuljetuksista aiheutuviin ulkoisiin uhkiin, tulee rahoittaa valtion budjetin kautta.

Tulli on esittänyt maksun kantoon liittyviä täsmennyksiä, jotka on otettu huomioon ehdotuksessa.

5 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä marraskuuta 2009.

Koska maksuvelvollisuus tuotaessa öljyä Euroopan yhteisön ulkopuolelta Suomeen ehdotetaan sidottavaksi asetukseen (EY) N:o 450/2008, jota voidaan soveltaa muussakin tullitoiminnassa vasta, kun sen täytäntöönpanosäännökset tulevat voimaan, ehdotetaan, että 6 §:n ja 7 §:n muutokset tulevat voimaan samaan aikaan kuin asetuksen 450/2009 täytäntöönpanosäännökset tulevat voimaan ja kun asetusta voidaan soveltaa.

6 Suhde perustuslakiin ja säättämisjärjestys

Perustuslain 87 §:n mukaan talousarvion ulkopuolisen rahaston perustamista taikka tällaisen rahaston tai sen käyttötarkoituksen olennaista laajentamista tarkoittavan lakiehdotuksen hyväksymiseen vaaditaan eduskunnassa vähintään kahden kolmasosan enemmistö annetuista äänistä.

Eduskunnan perustuslakivaliokunta on käsitellyt säättämisjärjestystä kahdesti öljysuojamaksun korotusta ja pääomaraajojen muutosta koskeneen öljysuojarahastolain muutoksen yhteydessä. Öljysuojarahastolain 2 ja 3 §:n väliaikaista muutosta koskeneesta hallituksen esityksestä (HE 118/2002) antamassaan lausunnossa (PeVL 34/2002) valiokunta totesi, että esityksen keskeinen valtiosääntöoikeudellinen kysymys koskee sitä, merkitsevätkö öljysuojamaksun korottaminen ja siihen liittyvät öljysuojarahaston pääomaraajojen korotukset perustuslaissa tarkoitettua rahaston olennaista laajentamista. Talousarvion ulkopuolisiin rahastoihin kytkeytyvän vaikeutetun säättämisjärjestyksen avulla pyritään suojaamaan eduskunnan budjettivaltaa (HE 1/1998 vp, s. 139/II). Rahaston laajentamisen olennaisuutta ei siksi pidä arvioida ainoastaan rahastokohtaisesti, vaan ensisijaisesti eduskunnan budjettivallan kokonaisuuden kannalta (PeVL 1/1997 vp, s. 1/II). Öljysuojarahaston tosiasiallinen volyyymi ja enimmäissuuruus olivat ehdotettujen muutosten jälkeenkin varsin pienet. Valiokunta katsoi, että ehdotettu öljysuojarahaston laajen-

nus, joka oli lisäksi väliaikainen, ei ollut eduskunnan budjettivallan näkökulmasta sillä tavoin olennainen, että lakiehdotus olisi hyväksyttävä perustuslain 87 §:ssä vaaditulla määräänemmistöllä.

Öljysuojarahastolakia koskeneesta hallituksen esityksestä (HE 119/2004) ja esityksen täydentämistä koskevasta hallituksen esityksestä (HE 141/2004) antamassaan lausunnossa (PeVL 31/2004) perustuslakivaliokunta katsoi, että rahaston laajenemisen olennaisuutta ei pidä arvioida ainoastaan rahastokohtaisesti, vaan ensisijaisesti eduskunnan budjettivallan kokonaisuuden kannalta. Valiokunta arvioi rahaston tosiasiallisen volyymin ja enimmäissuuruuden ehdotettujen muutosten jälkeenkin varsin pieneksi. Silloin käsiteltävinä olleissa hallituksen esityksissä ehdotettiin öljysuojamaksun korotusta 0,3 eurosta 0,5 euroon ja väliaikaisesti 0,6 euroon tonnilta ja vastaavia pääomaraajojen korotuksia. Lausuntonaan perustuslakivaliokunta esitti, että lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisen lain säättämisjärjestyksessä.

Arvioitaessa esityksen vaikutuksia eduskunnan budjettivallaltaan on lisäksi otettava huomioon, että Suomen ympäristökeskuksen menot torjuntavalmiuden hankkimisesta ja ylläpidosta sisältyvät valtion talousarvion momenteille 35.10.20 (Ympäristövahinkojen torjunta) ja 35.10.70 (Ympäristövahinkojen torjunta-alusten hankinta/peruskorjaus). Eduskunta päättää siten vuosittain, paljonko Suomen ympäristökeskuksen käyttöön osoitetaan määrärahoja ympäristövahinkojen torjuntaan. Korvaukset öljysuojarahastosta haetaan jälkikäteen ja rahastosta saatavat korvaukset tuloutetaan talousarvion momentille 12.35.10 (Korvaukset ympäristövahinkojen torjunnasta).

Laki voidaan siten hallituksen käsityksen mukaan säätää tavallisen lain säättämisjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan öljysuojarahastosta 30 päivänä joulukuuta 2004 annetun lain (1406/2004) 5—7 § ja 8 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 5 § laissa 430/2006, sekä
lisätään lakiin uusi 7 a § seuraavasti:

5 §

Öljysuojamaksun suuruus

Öljysuojarahastoon peritään maahan-tuodusta ja Suomen kautta kuljetetusta öljysuojamaksullisesta öljystä öljysuojamaksua 1,50 euroa jokaiselta täydeltä tonnilta. Maksu peritään kaksinkertaisena, jos öljy kuljetetaan säiliöaluksella, jota ei ole varustettu koko lastisäiliöosan alueelta kaksoispohjalla. Jos on epäselvyyttä siitä, onko öljysuojamaksu perittävä korotettuna, tulliviranomaisen on hankittava ennen asian ratkaisemista lausunto Merenkululaitokselta. Merenkululaitos antaa myös tarvittaessa määräykset siitä, milloin säiliöaluksella on katsottava olevan kaksoispohja.

6 §

Maksuvelvolliset

Euroopan yhteisön jäsenvaltiosta Suomeen tuotavasta öljystä on velvollinen suorittamaan öljysuojamaksua se, joka vastaanottaa öljyn Suomessa. Toisesta jäsenvaltiosta tuotavasta, Suomen kautta kuljetettavasta öljystä maksun on velvollinen suorittamaan öljyn lähettäjä. Jos Suomeen saapuva öljy on toisessa jäsenvaltiossa asetettu tai Suomessa asetetaan yhteisön tullikoodeksista (uudistettu tullikoodeksi) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 450/2008 144 artiklassa tarkoitettuun ulkoiseen passitusmenettelyyn tai 178 artiklassa tarkoitettuun vientimenettelyyn, maksuvelvollinen on 4 artiklan 29 kohdassa tarkoitettu menettelynhaltija.

Euroopan yhteisön ulkopuolelta Suomeen tuotavasta tai Suomen kautta kuljetettavasta öljystä on velvollinen suorittamaan öljysuojamaksua se, jonka nimissä tai lukuun 1 momentissa tarkoitettun asetuksen 4 artiklan 10 kohdassa tarkoitettu tulli-ilmoitus maahantuodun öljyn osalta ensimmäisen kerran tehdään tai joka asettaa öljyn 157 artiklan mukaisesti vapaa-alueenmenettelyyn.

Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettuja maksuvelvollisia on useampi kuin yksi, kaikki vastaavat öljysuojamaksun suorittamisesta yhteisvastuullisesti.

7 §

Maksun kantaminen

Öljysuojamaksun kantamisesta ja valvonnasta vastaa tullilaitos. Tullihallitus voi antaa tarkempia määräyksiä menettelystä öljysuojamaksua kannettaessa.

Maksu määräytyy 6 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jolloin öljy on Suomessa vastaanotettu tai Suomen kautta kuljetettu. Jos öljy on asetettu ulkoiseen passitusmenettelyyn tai vientimenettelyyn, maksu määräytyy sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jolloin öljy tosiasiallisesti tuotiin Suomeen.

Maksu määräytyy 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jolloin tulli-ilmoitus öljystä on annettu tai olisi pitänyt antaa ensimmäisen kerran tai jolloin vapaa-alueenmenettelyyn asetettu öljy on esitetty tullille.

7 a §

Maksumenettely

Öljysuojamaksun ilmoittamisvelvollisuudesta, määräämisestä, suorittamisesta, maksunpanosta, ennakkoratkaisusta, muutoksenhausta, huojennuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tarkastuksesta, tietojenantovelvollisuudesta, salassapitovelvollisuudesta, valmisteverorikkomuksesta, velvollisuudesta antaa näyte, selvitysvelvollisuudesta sekä päätöksen perusteleminen on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa (1469/1994) säädetään rekisteröidystä elinkeinonharjoittajasta.

8 §

Pääomarajat

Öljysuojamaksun periminen lopetetaan sitä seuraavan kalenterikuukauden lopussa, jona öljysuojarahaston pääoma on noussut 50 miljoonaan euroon. Periminen aloitetaan uudelleen sitä seuraavan kalenterikuukauden päättyttyä, jona rahaston pääoma on pienentynyt alle 25 miljoonan euron.

—————
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 6 ja 7 § tulevat kuitenkin voimaan samasta ajankohdasta kuin 6 §:ssä tarkoitetun asetuksen täytäntöönpanosäännökset tulevat voimaan.

Helsingissä 18 päivänä syyskuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ympäristöministeri *Paula Lehtomäki*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

Laki

öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan öljysuojarahastosta 30 päivänä joulukuuta 2004 annetun lain (1406/2004) 5—7 §
ja 8 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 5 § laissa 430/2006, sekä
lisätään lakiin uusi 7 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Öljysuojamaksun suuruus

Öljysuojamaksun suuruus

Öljysuojarahastoon peritään maahantuodusta ja Suomen kautta kuljetetusta öljysuojamaksullisesta öljystä öljysuojamaksua 0,50 euroa jokaiselta täydeltä tonnilta. Maksu peritään kaksinkertaisena, jos öljy kuljetetaan säiliöaluksella, jota ei ole varustettu koko lastisäiliöosan alueelta kaksoispohjalla. Jos on epäselvyyttä siitä, onko öljysuojamaksu perittävä korotettuna, tulliviranomaisen on hankittava ennen asian ratkaisemista lausunto Merenkululaitokselta. Merenkululaitos antaa myös tarvittaessa *tarkeimmat* määräykset siitä, milloin säiliöaluksella on katsottava olevan kaksoispohja.

Öljysuojarahastoon peritään maahantuodusta ja Suomen kautta kuljetetusta öljysuojamaksullisesta öljystä öljysuojamaksua 1,50 euroa jokaiselta täydeltä tonnilta. Maksu peritään kaksinkertaisena, jos öljy kuljetetaan säiliöaluksella, jota ei ole varustettu koko lastisäiliöosan alueelta kaksoispohjalla. Jos on epäselvyyttä siitä, onko öljysuojamaksu perittävä korotettuna, tulliviranomaisen on hankittava ennen asian ratkaisemista lausunto Merenkululaitokselta. Merenkululaitos antaa myös tarvittaessa määräykset siitä, milloin säiliöaluksella on katsottava olevan kaksoispohja.

6 §

6 §

Maksuvelvolliset

Maksuvelvolliset

Euroopan yhteisön jäsenvaltiosta Suomeen tuotavasta *tai Suomen kautta kuljetettavasta* öljystä on velvollinen suorittamaan öljysuojamaksua se, joka vastaanottaa öljyn Suomessa.

Euroopan yhteisön jäsenvaltiosta Suomeen tuotavasta öljystä on velvollinen suorittamaan öljysuojamaksua se, joka vastaanottaa öljyn Suomessa. *Toisesta jäsenvaltiosta tuotavasta, Suomen kautta kuljetettavasta öljystä maksun on velvollinen suorittamaan öljyn lähettäjä. Jos Suomeen saapuva öljy on toisessa jäsenvaltiossa asetettu tai Suomessa asetetaan yhteisön tullikoodeksista (uudistettu tullikoodeksi) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 450/2008 144 artiklassa tarkoitettuun ulkoiseen passitus-*

Euroopan yhteisön ulkopuolelta Suomeen tuotavasta tai Suomen kautta kuljetettavasta öljystä on velvollinen suorittamaan öljysuojamaksua se, joka osoittaa öljylle tulliselvitysmuodon.

7 §

Maksun kantaminen

Öljysuojamaksun kantamisesta ja valvonnasta vastaa tullilaitos. Tullihallitus voi antaa tarkempia määräyksiä menettelystä öljysuojamaksua kannettaessa.

Maksu määräytyy 6 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, kun öljy on vastaanotettu. *Maksun määrittämisestä, suorittamisesta, muutoksenhausta ja muutoinkin on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa (1469/1994) säädetään rekisteröidystä elinkeinonharjoittajasta.*

Maksu määräytyy 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jolloin öljylle on osoitettu ensimmäisen kerran tulliselvitysmuoto. *Maksun määrittämisestä, suorittamisesta, muutoksenhausta ja muutoinkin on tällöin soveltuvin osin voimassa, mitä tullilaissa (1466/1994) säädetään.*

menettelyyn tai 178 artiklassa tarkoitettuun vientimenettelyyn, maksuvelvollinen on 4 artiklan 29 kohdassa tarkoitettu menettelynhaltija.

Euroopan yhteisön ulkopuolelta Suomeen tuotavasta tai Suomen kautta kuljetettavasta öljystä on velvollinen suorittamaan öljysuojamaksua se, jonka nimissä tai lukuun 1 momentissa tarkoitettuna asetuksen 4 artiklan 10 kohdassa tarkoitettu tulli-ilmoitus maahantuodun öljyn osalta ensimmäisen kerran tehdään tai joka asettaa öljyn 157 artiklan mukaisesti vapaa-alueenmenettelyyn.

Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettuja maksuvelvollisia on useampi kuin yksi, kaikki vastaavat öljysuojamaksun suorittamisesta yhteisvastuullisesti.

7 §

Maksun kantaminen

Öljysuojamaksun kantamisesta ja valvonnasta vastaa tullilaitos. Tullihallitus voi antaa tarkempia määräyksiä menettelystä öljysuojamaksua kannettaessa.

Maksu määräytyy 6 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jolloin öljy on Suomessa vastaanotettu tai Suomen kautta kuljetettu. *Jos öljy on asetettu ulkoiseen passitusmenettelyyn tai vientimenettelyyn, maksu määräytyy sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jolloin öljy tosiasiallisesti tuotiin Suomeen.*

Maksu määräytyy 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jolloin tull ilmoitus öljystä on annettu tai olisi pitänyt antaa ensimmäisen kerran tai jolloin vapaa-alueenmenettelyyn asetettu öljy on esitetty tullille.

7 a §

Maksumenettely

Öljysuojamaksun ilmoittamisvelvollisuudesta, määrittämisestä, suorittamisesta, maksuunpanosta, ennakkoratkaisusta, muutoksenhausta, huojennuksesta, kirjanpitovelvol-

lisuudesta, tarkastuksesta, tietojenantovelvollisuudesta, salassapitovelvollisuudesta, valmisteverorikkomuksesta, velvollisuudesta antaa näyte, selvitysvelvollisuudesta sekä päätöksen perustelemisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa (1469/1994) säädetään rekisteröidystä elinkeinonharjoittajasta.

8 §

Pääomarajat

Öljysuojamaksun periminen lopetetaan sitä seuraavan kalenterikuukauden lopussa, jona öljysuojarahaston pääoma on noussut 10 miljoonaan euroon. Periminen aloitetaan uudelleen sitä seuraavan kalenterikuukauden päätyttyä, jona rahaston pääoma on pienentynyt alle 5 miljoonan euron.

8 §

Pääomarajat

Öljysuojamaksun periminen lopetetaan sitä seuraavan kalenterikuukauden lopussa, jona öljysuojarahaston pääoma on noussut 50 miljoonaan euroon. Periminen aloitetaan uudelleen sitä seuraavan kalenterikuukauden päätyttyä, jona rahaston pääoma on pienentynyt alle 25 miljoonan euron.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 6 ja 7 § tulevat kuitenkin voimaan kuin 6 §:ssä tarkoitetun asetuksen täytäntöönpanosäännökset tulevat voimaan.